

נירני

בר אמריקאי חסון התפתל השבוע ביסורים, בחדר של אחד המלונות המיטרים ביותר של איי-התענוגות ג'מאיקה. בילי גראהם סבל מכחית של שיוף-יתר על שפת הים. אחד ממכריו הציע לו תרופה בדוקה: מריחת הגוף כולו בחיסקי. בילי דחה את ההצעה. "מה יקרה אם יספר אחד ממכריו המלון שמצא את בילי גראהם שוכב בחדר, מסריח כולו מחיסקי? הרי תקום זעקה נוראה!"

בישראל, לא יריח איש כל ריח של חיסקי נודף מבילי גראהם. אולם קיימים סיכויים טובים מאד כי בכל זאת תקום זעקה נוראה, אם בילי יקיים את הבטחתו לערוך ביקור בישראל, בעוד כשלושה חודשים. כי המקור צוע שבו עוסק בילי גראהם מרגיז יהודים טובים הרבה יותר מכל משקה חריף. גראם, 42, כומר בפטיסטי, הוא המטיף מספר אחד של הנצרות. בעוד שבועות אחדים יצא למסע-הספה ברחבי העולם, יתעכב בדרכו גם בישראל.

את הספתו מנהל בילי ברוח המאה ה-20, ובמכשירי דור-האטום. אין הוא מטיף ל'אהבת ישו', בפני הקהילות ועומות או בכ'נסיות. הוא נושא את דבריו בפני המונים. באנגליה, לפני כמה שנים, נאם בפני שני מיליון איש תוך שבועיים. באוסטרליה, לפני שנה, מילא איצטודיונים במאות אלפים שבאו לשמוע את בילי מאיץ בהם: "מי יציע צעד אחד קדימה אל זרועות ישו ה' אהוב, ישו הסולחני?"

★ ★ ★ מטיף ושמו מרדכי

י ו ימים של בילי גראהם לא חשב על ישו. היו אלה ימי נעוריו בחוות-איביו בקארוליינה הצפונית. "הייתי גבר די פראי באותם הימים", התודה לא מזמן, "חשבתי רק על חתיכות ובייסבול". אך הבנות ש'עליהן חשב בילי ואשר עימן יצא לבלות, היו בנות "טובות". "מעולם לא נגעתי בבת שלא בכבוד", סיפר, "ואני מודה לאלוהים על כך עד היום הזה".

לפתח, להיות בילי בן 16, הופיע בעיר הסמוכה מטיף ששפך אש וגפנית על ה'כופרים'. בילי לא היה בין האלה שנדחקו לסוכתו של מרדכי פאלר המטיף. דברים כאלה לא עניינו אותו. רק לבקשת אמו הסכים לשמוע את המטיף בעל העיניים המהפנטות. בילי בא, שמע ונכבש. הוא לא יכול היה להשתחרר מן המבט החודר של המטיף, החליט לבסוף גם הוא להיטהר מכל חטאותיו בפני האל. הוא התייצב מול תיבת

"ישתמשו בנוסח: מת בנסיונות טראגיות, בלי לקשור את הידיעה הו עם הידיעה הקודמת על נסיון ההתאבדות". אפילו נמר שנה גופה מן הירקון ויש לבקש את הציבור לעזור בניהויה, "יאמר כי האיש 'מת בנסיונות טראגיות'".

הוראה אחרת: "לא להשתמש במונחים אונס, או מעשה מגונה. בכל המקרים להשי'תמש במונח תקיפה. למשל: אשה הותקפה, או היה נסיון של תקיפה, וכי" אפילו יתבררו הפרטים בבית-המשפט, לא ימסרו אותם העתונאים.

שתקו, לא עתו. במערכות העתונאים, שימשו השבוע ההוראות נושא לבידוחות רבות. "להבא נכתוב על פעילות-יתר במקום על מעילה, ועל ביקור במקום על פריצה", התלוצץ עורך-לילה ותיק. "במקום על זונה נכתוב על מגישת-מוון, כמו רחב הזונה בשיעור ל'נתן'".

אולם הויכוח היה עמוק יותר. לטובת ההוראות אפשר היה להביא את דעותיהם של כמה מן המומחים, שטענו כי ידיעה סנסציונית שיושיה לעורר אצל קוראים פסיכופאטיים את יצר-החיקוי. אולם תופעה זו ידועה בכל העולם — ובכל זאת אף ה'עיתונים המבוכים ביותר בעולם אינם מע'ילימים ידיעות מסוג זה. מדוע? לגבי העתונות המערבית (בניגוד לזו שב'גוש הסובייטי), עקרון אחד עומד מעל לכל: חובת האזרח לדעת את המתרחש

המיסיונר בפעולה: מה יעשה בישראל?

העולם השניה חשב להתגייס לצבא, החליט לבסוף כי השירות בצבא ישו חשוב מן השרות בצבא הרוח סאם. שתי נשמות אותן כבש מן השטן הפכו אותו בן-לילה לדמות מפורסמת. הנשמה האחת היתה של זמר רדיו; השניה היתה של גאוגסט מציקאגו בשם מיקי כהן.

גראהם, כיום נשוי ואב לארבעה ילדים, אוהב להצהיר על עצמו כי אינו אלא כלי-שרת בידי אלוהים. אולם הוא מאמין כי יש לעזור לאלוהים ככל האפשר. לשם כך הוא מגייס את כל האמצעים האפשריים, עד שמסע-ההטפות שלו אינו נופל במאומה מהצגה בברודוויי, בה מושקעים מיליוני דולארים על תפאורה, תזמורת, חקר דעת הקהל ופירסום מוקדם.

שבועיים-שלושה לפני שגראהם עצמו מגיע לעיר מסווימה, לעריכת מסע-הספה, מופיע שם חיל-החלוץ שלו: מתכננים, אנשי פירסום וככלכלה, הממיימים לעזרתם את פעילי כל הכנסיות הפרוטסטנטיות בעיר. מודעות-ענק מבושרות על בוא המטיף. כמרים מציצים בבני-הקהילותיהם לשמש תועמלנים למסע הקרוב. יומיים לפני "הכבודה" מופי עים גראהם ועוזריו הקרובים — כולם גברים צעירים חלקלקים.

פעם היו המודעות ברחוב זומינות את הקהל לשמוע את "המטיף הסנסציוני הצעיר, שיופיע במסע-הענק, בלחיי מוסיקלי מבריק". כיום מסתפקות המודעות בבלים "האוזן לבליל גראהם" ובצילום גדול של המטיף. בישראל איש יחסי-הציבור שלו: "כשאתה רואה מודעה של קאדיאלא, מראים רק המונה של המכונית ועליה השם קאדיאלא.

המטיף, כששפתו ממלמלת דברית-פילה. השינוי הנפשי לא ניכר בחיצוניותו של בילי. הרמו היחיד למה שהוא עשוי לחולל בעתיד הלא-רחוק ניתן בעת חופשת-הקיץ באותה שנה, כאשר בילי הפך סוכן-נוסע למיברשות-שיניים. בלשונו החלקה הצליח למכור יותר מברשות מכל סוכן-נוסע אחר, ואף מן הסוכן-הנוסע המחזוי של אותו בית-חרושת למברשות-שיניים.

את הדחיפה המעשית לזרועות הכנסיה קיבל בילי מבחורה. הוא הכיר אותה בהיותו סטודנט, התאהב בה אהבה עמוקה. גם היא אהבה אותו, אלא שבסוף החליטה להינשא לאחר — תלמיד בסמינר לכמרים בפטיסטיים. "אני רוצה להקדיש את חיי לאיש האלוהים", הסבירה לביילי ושברה את לבו. אותו לילה הילך כסחרורי לאורכו ולרחבו של מיגרש הגולף הקרוב, עד שבסוף גמלה בלבוו ההחלטה: גם הוא יהיה כומר.

★ ★ ★ נשמתו של מיקי כהן

ש לא כמו רב יהודי, חייב כומר נוצרי לשאת דרשה שבועית בפני קהילתו. נואמים מוצלחים במיוחד יכולים לפתח דר' שה זו לנאוים-הספה חוצב לבנות, אותו הם נושאים לא רק בכנסיות אלא גם בכינוסים המוניים של מאמינים. בישוף פולטון שגן של ניו-יורק אף פיתח את כולו לדרגה אמנותית כזו, שבמשך שנים היה אחד מח'משת כוכבי הטלביזיה הפופולריים ביותר של אמריקה.

בילי גראהם עבד קשה לפתח את כשרון-ההספה שלו. הוא נאם בפני קאובויים, בע'ירות זעירות, בקהילות מרוחקות. במלחמת

השופט הזמין את הצעיר ללשכתו, חזר כעבור דקות מספר, הודיע על איסור פרסום שמו ותמונתו של הצעיר. פני השופטים המלומים לבשו ארשת של תמהון. הצעיר המטיח להם שישג את האיסור והם צחקו ממנו. הם זכרו שאנטוניו ידוע לרבים בגלל תעלוליו. "מה יש, אתה ילד קטן ש' אסור להזיק לעתידיך?" אמרו לו, לפני ה'דיון. אולם הוא צחק אחרון.

לא היה זה החשוד היחיד שצחק השבוע. גל של סנטימנטליות עבר על השופטים הישראליים. אפושעים יכלו רק לשמוח על כך.

המוג לא של הבעל. בבית-המשפט המחוזי נענה גם השופט אליעזר מלחי ל'בקשה שהוגשה לו בעת דיון במשפט אונס, הטיל איפול מלא על כל הענין. הפרשה, שהזכירה את מלחם סיפורי דקאמרון, היתה עלולה, לדעת השופט, לפגוע במוסר הציבורי. מתישב באחד המושבים דאג בליל ה'הליחות להעיר את שכו לתפילה. בשעה שיצא השכן מביתו, חמק המוערר לתוך הבית. האשה שאלה אותו מדוע חזר ל'ל'כך מהר מן התפילה. "אני צרוד ולא יכולתי להתפלל", ענה לה הבעל המדומה. הוא נכ'נס לתוך מיטתה, פתח בהסתערות של נשי'קות. רק בשלב זה הבחינה האשה, לפי מוגו של השכן המלוהט, שאין זה בעלה. היא הרימה קול צעקה, גרשה את הפושל מתוך מיטתה וביתה.

מסביבו, מטוב ועד רע, כדי שתוכל להת'גבש דעת-קהל נאורה ושקולה לתיקון פגעים חברתיים. הכריז החודש סר אנתוני ידן, לשעבר ראש ממשלת בריטניה: "אין ארן, פאים סרטן על-ידי כך שמעלימים אותו". עתון הכומר בעקרון מוחלט זה אינו עתון, אלא שתקון.

משפט בדלתיים סגורות

הנאשם הצעיר והבלונדי לא נראה מודאג. הוא מדד במבט אישי את התובע המש'טרי, שהקריא את פרטי האשמה, ביקש מעצור לחמישה ימים. "החשוד מרדכי אנטוניו הוציא ממש קורט, בעל חנות בתל-אביב, סך של 220 לירות בטענה שסיפק לו תגורי פ'יריטיד מתוצרת אנגליה, בידעו שלא יוכל לקיים טענה זו". היתה זו עבירה על סעיף 301 מפקודת החוק הפלילי 1936, שהעונש המכסימלי עבורה הוא חמש שנות מאסר.

העתונאים באולם רשמו את פרטי האשמה, לא שמו לב למבטי הלעג ששלח לעצם הצעיר. הוא פנה אל השופט יהודה טרייבוויש, הוציא צילום מכיס מקטורנו, וכשהוא מס'תירו בכפ'ידו הראה אותו לשופט. "אדוני", אמר, "אני עומד לשאת אשה ורוצה לחזור למוטב. באבקש לאסור פרסום הענין ופרסום שמי".

בא!

בלי הסברים, בלי תוארים מפוצצים. ככה זה עם בילי. אנחנו כבר לא צריכים להסביר מיהו.

כיצד נראה מסע-הספה של בילי גראהם? בדרך כלל, נערך הוא באולמות-ענק או באיצטודיונים לרבבות משתתפים. עוד לפני הופעת הקהל המקרי, נמצאים שם אלפי משתתפים, מגויסו באמצעות הכנסיות המ'קומיות. מקהלה שרה הימנונים, סדרנים מ'חלקים ספרי-תפילה. בילי יושב על המכה, כשראשו נתמך בידו, שקוע עמוק במח'שבה.

לפני שהוא מתחיל בנאומו, נוהג בילי לבקש את מאויניו להצטרף אליו בתפילה קצרה, ומיד לאחר מכן מתחילה הדרשה. הוא נוטל ספר תנ"ך, מנופף בו בעת הנאום כמבקש להביס בעזרתו את השטן. "ובכן", פתח פעם בקולו המושך, "בא השטן לאדם ולתוה ואמר: לא יקרה לכם שום דבר; אם תאכלו מפרי העץ הזה תהיו כמו אלים". אבל השטן שיקר ואדם וחיה היו צריכים לבחור בין דברי אלוהים לבין שקרי השטן. חוה הביטה בפרי העץ וראתה שהוא טוב למאכל — זו תאחת הבשר — וטוב למראה — זו תאחת העיניים. והיא לקחה מן הפרי וזא אלוהים אמר: חוה, אם תאכלי, תמותי, והיא אכלה — בעיניים פקוחות, בהכרה מלאה. וכשאלכה, היא התרחקה מאלוהים. וכשאדם אכל, גם הוא התרחק מאלוהים. והאדם מת ואחריו מת כל אדם. וכשהאדם הראשון חטא, עבר חטאו לכל אדם שנולד אחריו — מלבד אחד! אתם נוגעים במחלה ממארת. התפללו לאל שיטטר אתכם מעונור תיכם. בואו אליו בתשובה."

★ ★ ★ אוהד היעוץ

תשובה נמצאת ב"אהל היעוץ", לרגלי זוכן הנואם. שם מחכה לבאי-בתשובה צוות יועצים ופקידים הרושמים את כתובתו, נותנים לו חומר דתי ומעבירים אותו לפיקר'ה של הכנסיה המקומית לטיפול עוקב. את חרטי האיש שמואל על שמו מעבירים הפקידים למשרד המרכזי, ממנו מנהל בילי את מסעותיו. במשרד זה עובדים כ-150 פקידים, השולחים למעלה מ-15 אלף מכתבים ליום. הם גם מקבלים תרומות מכל קצות הארץ.

"זהו כספך, אלוהים", אומרת הפקידה ה'רושמת את הסכומים המגיעים, "עשה שיהיה מספיק למילוי תפקידינו". "או תרצחו אותו! אני רואה תפקיד זה, יביא כנראה את גראהם ואנשיו גם לישראל.

בדרך כלל, כאשר אחד מהצדדים מבקש לאסור פרסום והצד השני מתנגד, נוהג השופט ללות את החלטתו בעד או נגד האיסור בנימוקים. במקרה זה קפצו שני הצדדים על המציאה. על דלת אולם המשפט נתלה שלט: הכנסיה אסורה. הקהל והעתו'נים נשארו בחוץ. נימוקים לא ניתנו על-ידי השופט.

במקרה השלישי, שהתברר אף הוא בפני שופט השלום בעל ההומור יהודה טרייבוויש, ניתנו דוקא נימוקים על-ידי השופט. אולם קשה מאוד היה להבינם. היה זה מקרה רגיל ביותר של תקיפה, בה הואשמו אם ובנו שתקפו מכונית ליד ביתם. בתוך המכונית ישב חתנה של האשה, בעל בתה שמתה. הוא בא לקחת את בתו. המשפחה לא הסכימו למסרה לביתו.

כמנהגו, לא חסך טרייבוויש מהנאשמים גב הפעם מנה גדושה של הסתפ'מוסר. כש נסתה האשה להצדיק את תקיפת הנגה, ש'שלח על-ידי האב שהמתין במכונית, צע'עליה השופט: "או תרצחו אותו! אני רוא'שאתם באמת רוצים שיישפך דם!" הנוכחי'ם באולם הניעו בראשיהם כאות לתמיכתו בעצמתו. אולם בסוף הדיון באה האשתוע'לבקשת הנאשמים הסכים השופט לאסור על פרסום הענין, רשם בתיק כי גקט עמדה ז' כדי למנוע ליבויוציירים.

מי פירר את מי? אותו שופט עצמ' (חסשך בעמוד 10)